

היום נלמד בעזרת ה':

שבועות דף לד

(בעמוד הקודם)

הברייתא מביאה את המקור לכך ששבועת העדות היא על תביעת ממון. יש בזה ארבע דעות, וזו הדעה הרבעית.

רבי שמעון אומר חייב כאן וחייב בפקדון וכו': הפסוק חייב על שבועת העדות ועל שבועת הפקדון. כמו ששבועת הפקדון מדברת רק על תביעת ממון, כך גם שבועת העדות מדברת רק בתביעת ממון.

ועוד, קל וחומר. מה פקדון וכו': בשבועת הפקדון חייבים גם פסולים לעדות כגון נשים וקרובי משפחה. וכן חייבים על כל שבועה ושבועה שנשבעו, בין בפני ב"ד ובין שלא בפני ב"ד. והיא רק בתביעת ממון. אם כן, קל וחומר לשבועת העדות שאינה שייכת בנשים וקרובים הפסולים להעיד, וכן אם נשבע כמה פעמים חייב רק פעם אחת, וכן דוקא הנשבע בפני ב"ד חייב אבל שלא בפני ב"ד פטור. כל שכן שהיא תהיה רק בתביעת ממון.

מה לפקדון וכו': רבי שמעון דוחה את הקל וחומר. פקדון קל יותר משבועת העדות בשני עניינים. א. בפקדון המושבע מפי אחרים אין דינו כמו הנשבע מעצמו. מה שאין כן בשבועת העדות. ב. מזיד אינו כשוגג. ואילו בשבועת העדות מזיג דינו כשוגג.

תלמוד לומר תחטא תחטא לגזירה שוה וכו': ולכן אומר רבי שמעון שהלימוד הוא מגזירה שוה. נאמר "תחטא" בשבועת העדות ונאמר "תחטא" בשבועת הפקדון, ואנו לומדים משם לכאן שמדובר בתביעת ממון. עד כאן דעתו של רבי שמעון (והיא תתבאר בגמרא לקמן).

הגמרא חוזרת לדון בדעות שהביאה הברייתא. הדעה הראשונה היא דעת רבי אליעזר - נאמר 'או' 'או' בשבועת העדות ונאמר 'או' 'או' בשבועת הפקדון. כמו ששבועת הפקדון מדברת על ממון כך גם שבועת העדות. ואי אפשר למוד מ'או' שנאמר ברוצח כי אין שם שבועה, ואי אפשר ללמוד מ'או' שנאמר בסוטה כי יש שם 'כהן' המשביע את האשה.

מתקיף לה רבה בר עולא: מדוע לא נלמד משבועת ביטוי שנאמר בה 'או' 'או' 'או' **א** נֶפֶשׁ כִּי תִשָּׁבַע לְכַטָּא בְּשִׁפְתַיִם לְהִרְעֵי אִי לְהִיטִיב". ושם יש שבועה כמובן, ואין שם כהן. ומדובר שלא בתביעת ממון אלא בשבועה על כל דבר. ואם כן שבועת העדות תהיה לאו דוקא בממון.

תירוץ: **מסתברא מפקדון הוה ליה למילף שכן "תחטא" מ"תחטא":** מסתבר ששבועת העדות נלמדת משבועת הפקדון כי בשתיהן כתוב "תחטא" ויש לנו גזירה שווה מזה לזה.

קושיא: **אדרבה מביטוי הוה ליה למילף שכן חטאת מחטאת:** אדרבא מסתבר ללמוד שבועת עדות משבועת ביטוי, כי בשתיהן יש את אותו הקרבן 'קרבן חטאת', ואילו בשבועת הפקדון יש קרבן אשם.

אלא **מסתברא מפקדון ה"ל למילף, שכן - 'חטא' 'במזיד' 'תביעה וכפריה' 'ועבריה':** מסתבר יותר ללמוד עדות מפקדון בגלל ארבעה דברים שיש בשתיהן, המרומזים בשמות הנ"ל. א. 'חטא' = יש לנו גזירה שוה "תחטא" בשתיהן כנ"ל. ב. 'במזיד' = בשתיהן חייב על שבועה במזיד, ואילו בשבועת ביטוי חייב רק בשוגג. ג. 'תביעה וכפריה' = בשתיהן השבועה מגיעה על ידי תביעה וכפירה, מה שאין כן בשבועת ביטוי. ד. 'ועבריה' = בשתיהן השבעה היא על העבר, ואילו שבועת ביטוי עיקרה על העתיד.

קושיא: **אדרבה מביטוי הוה ליה למילף, שכן - 'חטאת' 'שירדה' 'לחומש':** אדרבא עדיף לנו ללמוד שבועת עדות משבועת ביטוי, בגלל שלושת הדברים שיש בשתיהן המרומזים בשמות הנ"ל. א. 'חטאת' = בשתיהן יש קרבן חטאת, ואילו בשבועת הפקדון יש קרבן אשם. ב. 'שירדה' = בשתיהן יש קרבן עולה ויורד. מה שאין כן בפקדון שיש בו קרבן קבוע. ג. 'לחומש' = ובשתיהן אין צריך להוסיף חומש, מה שאין כן בפקדון שצריך להוסיף חומש.

תירוץ: **הנך נפישן:** יש יותר דברים הדומים בפקדון (ארבע) מאשר בשבועת ביטוי (רק שלוש).

הגמרא עוברת לדעת רבי עקיבא. היא מביאה את דעתו ואחר כך מקשה:

ר"ע אומר "והיה כי יאשם לאחת מאלה" יש מאלה שהוא חייב ויש מאלה שהוא פטור, הא כיצד? תבעו ממון חייב תבעו ד"א פטור: מהפסוק שנאמר בשבועת העדות לומדים, שיש מקרה שהעדים חייבים על השבועה ויש מקרה שהם פטורים

עליה. והיינו בשבועה על תביעת ממון הם חייבים, ואילו על דברים אחרים הם פטורים.

קושיא: איפוך אנא: מדוע לא נהפוך ונאמר שעל דבר אחר הם חייבים ועל תביעת ממון הם פטורים? **תירוץ:** ר"ע א'אואין' דר"א סמ"ך: רבי עקיבא גם כן לומד את המקור לכך ששבועת העדות היא על ממון, מהיכן שלמד רבי אליעזר, דהיינו מה'או' שנאמר בשבועת הפקדון ובשבועת העדות. אבל רבי עקיבא מוסיף שאפילו בתביעת ממון, יש שבועה שהם חייבים ויש שבועה שהם פטורים. ובזה הוא חולק על רבי אליעזר שסובר שבכל שבועה של תביעת ממון הם חייבים.

שאלה: מאי בנייהו בין ר"א ובין ר"ע? תשובה: איכא בנייהו משביע עדי קרקע. **לר"א חייבין לר"ע פטורין:** המשביע עדים על עדות בתביעת קרקע. לקמן (דף לז',ב) נחלקו רבי אליעזר ורבי עקיבא האם הגוזל קרקע והיא התקלקלה חייב לשלם לחבירו או לא. ויסוד המחלוקת שלהם האם קרקע נגזלת או לא. והוא הדין לכאן. לדעת רבי אליעזר קרקע נגזלת, ולכן יש גם חיוב על שבועת עדות בתביעת קרקע, ואילו לדעת רבי עקיבא קרקע אינה נגזלת, ולכן גם פטור על שבועת העדות בתביעת קרקע.

שאלה: ולר' יוחנן דאמר התם משביע עדי קרקע אפי' לרבי אליעזר פטורין, הכא מאי איכא בין ר"א לר"ע? תשובה: איכא בנייהו עדי קנס: ביקש מהעדים שיעידו עדות על תביעת קנס והם כפרו ונשבעו. לדעת רבי אליעזר חייבים ולדעת רבי עקיבא פטורים.

הגמרא עוברת לדעת רבי יוסי הגלילי:

ר' יוסי הגלילי אומר "והוא עד או ראה או ידע" בעדות המתקיימת בראיה בלא ידיעה, ובידיעה בלא ראיה הכתוב מדבר: וזה יכול להיות דוקא בשבועת העדות. 'ראיה בלי ידיעה' – כגון שהמלוה טוען שנתן ללווה הלוואה, והלווה טוען שלא קיבל כלום. ויש למלוה עדים שמעידים שנתן לו כסף, אמנם הם לא יודעים לאיזו מטרה ניתן הכסף האם כהלוואה או כמתנה. והם כופרים ונשבעים שאין להם עדות. הם חייבים, כי אם היו מעידים הם היו מחייבים את הלווה לשלם למלוה.

'ידיעה בלי ראיה' – המלווה טוען ללווה שהוא הודה לו שהוא חייב לו כסף בפני שני עדים. והעדים הללו לא רוצים להעיד על כך ונשבעים. כאן העדים רק יודעים שהיתה הלוואה (על פי הודאת הלווה) למרות שהם לא ראו אותה.

אמר ליה רב פפא לאבוי - לימא ר' יוסי הגלילי לית ליה דר' אחא: לכאורה רבי יוסי הגלילי אינו סובר כרבי אחא. רבי אחא אמר גמל העסוק בתשמיש, ודרך הגמל בשעת תשמיש להכות ברגליו את הגמלים שסביבו, ונמצא גמל הרוג בצידו. ברור הדבר שהגמל הזה (שהיה עסוק בתשמיש) הרג אותו. דהיינו רבי אחא סובר שדנים ומחייבים מזיק ב'דדמי' כלומר על פי אומדן הדעת בלי ראיית עדות.

רבי יוסי הגלילי אמר שבכל העדויות צריך דוקא ראייה וידיעה, חוץ מעדות ממון שיש בה ראייה בלי ידיעה וידיעה בלי ראייה, ולכן העדים הנשבעים שאינם יודעים עדות כזו חייבים. אם רבי יוסי הגלילי סובר כרבי אחא שדנים דיני ממונות על פי אומדן הדעת בלי ראייה, אם כן הוא צריך לסבור כך גם לגבי דיני נפשות, וכמו המעשה עם רבי שמעון בן שטח.

דתניא א"ר שמעון בן שטח אראה בנחמה: כלומר לא אראה בנחמת ציון אם לא ראיתי זאת.

לא יתכן שרבי יוסי הגלילי יסבור כרבי שמעון בן שטח. כי רבי יוסי הגלילי אמר שאין עדות של ידיעה בלי ראייה חוץ מדיני ממונות. ואילו לפי דברי רבי שמעון בן שטח, אם היה שם עוד עד יחד איתו, הם היו מעידים על האיש שהוא רוצח, למרות שהם לא ראו את הרציחה. ואם כן יש לנו עדות של ידיעה בלי ראייה גם בדיני נפשות.

אבוי דוחה: אפי' תימא אית ליה דרבי אחא וכו': יתכן שרבי יוסי הגלילי סובר כרבי אחא, ובכל אופן אמר שאין עדות של 'ראייה בלא ידיעה, וידיעה בלא ראייה' חוץ מדיני ממונות. כי בדיני נפשות אמנם תתכן 'ידיעה בלי ראייה' כמו המעשה שרבי שמעון בן שטח. אבל לא תתכן 'ראייה בלי ידיעה', כי אם העדים יראו אדם שהורג את חברו ולא ידעו את מי הוא הרג, האם הם יוכלו להעיד עליו שהוא רוצח? הרי הם צריכים לדעת את מי הוא הרג, כי אם הוא הרג גוי או יהודי טריפה (= שעומד למות) הוא פטור. ולכן אמר רבי יוסי שמהפסוק לומדים שעדות כזו שיכולה להתקיים בשני האופנים הללו, היא רק בעדות ממון.

דין נוסף בדעת רבי יוסי הגלילי:

ש"מ קסבר רבי יוסי הגלילי משביע עדי קנס פטור: רבי יוסי הגלילי אמר שאין דין שבועת העדות אלא בעדות כזו שיכולה להיות 'בראייה בלי ידיעה או בידיעה בלי ראייה'.

לפי זה יוצא שרבי יוסי פוטר עדים שכפרו בעדות קנס ונשבועו. כי אם תאמר שהוא מחייב על עדות קנס, אמנם תוכל להסתדר בעדות של 'ידיעה בלא ראייה'. וכגון במקרה דומה למעשה ברבי שמעון בן שטת. דהיינו ראו אותו נכנס עם בתולה לחדר ולאחר מכן הוא יוצא והיא בעולה, שזו אומדנא ברורה שהוא בעל אותה וחייב לשלם קנס לאביה. ואם הם לא רוצים להעיד על הבעל ונשבועים, הם חייבים קרבן על שבועת העדות.

אבל לא יתכן לומר שיש כאן עדות של 'ראייה בלא ידיעה'. כי אם הם ראו את הבעל נכנס עם אישה לתוך החדר ואינם יודעים מי היא, איך הם יכולים להעיד עליה? אולי היא גויה או יהודיה בעולה שאין לה קנס.

*

יתיב רב המנונא קמיה דרב יהודה: ישב רב המנונא לפני רב יהודה. רב יהודה הסתפק בשאלה מה הדין אם אדם אומר לחבירו 'הלוייתי לך מאה מטבעות בפני שני עדים'. אמנם העדים הללו ראו את המקרה מבחוץ והם לא יודעים האם היתה שם הלוואה או מתנה, וגם הנתבע לא ראה אותם. ובאו העדים והעידו שאכן האיש הזה נתן כסף לאיש השני, אך לא העידו שהיתה שם הלוואה. מה הדין?

אמר לו רב המנונא: מה טען הנתבע לפני שבאו העדים? אם הוא טען 'לא היו דברים מעולם', אם כן הוא הוחזק שקרן כי יש כאן עדות שהכסף עבר אליו, וממילא הוא חייב לשלם (ריטב"א). ואם הוא אמר 'אכן קבלתי ממך כסף אבל לקחתי את הכסף ששייך לי, ולא לוייתי ממך כלום'. אם כן גם לאחר שבאו העדים הם לא מועילים כלום, שהרי הם לא יודעים מה היה שם, והוא פטור מלשלם.

א"ל - המנונא את עול, תא! אמר לו רב יהודה - 'המנונא אתה ראוי להכנס לבית המדרש, בוא!' כי אתה מחכים את הרב שלך.

*

הוא דא"ל לחבריה: אדם אחד אמר לחבירו 'הלוייתי לך מנה ליד העמוד הזה', ענה לו חבירו 'לא עברתי ליד העמוד הזה' (= וא"כ אתה משקר), באו שני עדים והעידו שהוא השתין מים ליד העמוד הזה (= וא"כ הוא כן עבר לידו).

אמר ר"ל הוחזק כפרן: הנתבע הוחזק לכפרן, כיון שהעדים מעידים שהוא כן עבר ולא כפי שהוא אמר, וכיון שהוא 'כפרן' הרי שאינו נאמן לומר שלא קיבל את המנה וחייב לשלם לו.

קושיא על ר"ל: מתקיף לה ר"נ: זהו 'דין של פרסיים' (= שאינם זנים דין אמת), שהרי הנתבע לא אמר 'מעולם לא עברתי ליד העמוד הזה', אלא הוא התכוון לומר לו שבניין ההלוואה הוא לא עמד ליד העמוד הזה, וא"כ העדים לא מכחישים אותו ואינו 'כפרן'.

איכא דאמרי: יש אומרים שהמעשה היה שהנתבע כן אמר 'לא עברתי ליד העמוד הזה מעולם', ובאו שני עדים והעידו שהוא השתין מים ליד העמוד הזה, אמר רב נחמן שהוא הוחזק ל'כפרן'.

א"ל רבא לר"נ: הוא לא הוחזק לכפרן, כיון כל דבר שלא מוטל על האדם לזכרו, הוא עושה אותו ואינו זוכר שעשה אותו. כלומר אדם לא אמור לזכור את כל המקומות בהם הוא השתין מים, ולכן כשהוא אמר 'לא עברתי ליד העמוד הזה מעולם' הוא באמת חשב שהוא לא עבר שם מעולם, ולכן לא הוחזק ל'כפרן'.

*

חוזרים לדברי ר"ש בכרייתא לעיל (לג):

ר"ש אומר חייב כאן וחייב בפקדון נו': (= 'רבי שמעון אומר חייב כאן וחייב בשבועת הפקדון, מה להלן אינו מדבר אלא בתביעת ממון אף כאן אינו מדבר אלא בתביעת ממון').

מחכו עליה במערבא: בארץ ישראל 'צחקו' על מה שלמד רבי שמעון שאין הכתוב מדבר אלא בתביעת ממון, בגזרה שוה 'תחטא' 'תחטא' משבועת הפקדון. [הריטב"א מבאר שהם 'צחקו' על גי' הכרייתא שהיא בוודאי משובשת, ולא ח"ו על רבי שמעון].

שאלה: מאי 'חוכא'?

תשובה: דקתני: שלמדנו בכרייתא בדברי רבי שמעון שאין ללמוד שבועת העדות משבועת הפקדון בקל וחומר, אלא חייבים להגיע ללימוד של גזירה שוה משום שיש פירכא לקל וחומר - מה לפקדון שכן לא עשה בו מושבע כנשבע, מזיד כשוגג. ועל הטענה הזאת היתה ה'חוכא' בארץ ישראל, משום שאינה טענה כלל וכלל.

הגמ' מבארת:

מכדי, מושבע מפי עצמו וכו': שהרי מושבע מפי עצמו בשבועת העדות שחייב, רבי שמעון לומד זאת מפיקדון 'בכנין אב' (כי בתורה נאמרה שבועת העדות רק באופן

שנשבע מפי אחרים, שנאמר "ושמעה קול אלה". ואם כן, גם את שבועת הפקדון שמושבע מפי אחרים נלמד בכנין אב מעדות. ואם כן, שוב לא תהיה הפירכא על הקל וחומר של 'מה לשבועת הפקדון שלא עשה בו מושבע כנשבע', שהרי באמצעות הלימוד בכנין אב יהיה גם בשבועת הפקדון מושבע כנשבע!

קושיא: ומאי חוכא וכו'? מדוע יש כאן 'חוכא'? כלומר מנין לנו לומר שרבי שמעון למד מושבע מפי עצמו בעדות מפקדון? אולי רבי שמעון לא למד למושבע מפי עצמו בעדות בכנין אב מפקדון, אלא הוא למד זאת בקל וחומר משבועת העדות עצמה, שאם מושבע מפי אחרים חייב קרבן, מושבע מפי עצמו כל שכן שחייב.

אלא חוכא וכו': אלא ה'חוכא' היא שהכרייתא אומרת בדברי רבי שמעון - 'מה לפקדון שכן לא עשה בו מושבע כנשבע, מזיד כשווג'. וזוהי ה'חוכא', שהרי מזיד לגבי עדות חייב משום דלא נאמר בו 'ונעלם', והרי גם כאן בשבועת הפקדון לא נאמר 'ונעלם', וא"כ מדוע לא יהיה הנשבע שבועת הפקדון במזיד פטור?!

דחיה: אמר להו רב הונא לבני מערבא, ומאי 'חוכא'? אולי רבי שמעון למד 'גזירה שווה' בין שבועת הפקדון שנאמר בה "ומעלה מעל" ובין מעילה בהקדש שנאמר בה "כי תמעול מעל", ולמד ממנה שכשם שמעילה חילק בה הכתוב בין שוגג למזיד וחייב קרבן רק על השוגג, כמו כן בשבועת הפקדון יש לחלק בין שוגג למזיד, ולחייב קרבן רק על השוגג.

ענו לו בני מערבא: והיינו חוכא: על הלימוד הזה ממעילה היתה ה'חוכא'! כי עד שאתה לומד את שבועת הפקדון ממעילה, וחילק בה בין שוגג למזיד, נלמד בגזירה שווה 'תחטא' 'תחטא' משבועת העדות שלא חילק בה בין שוגג למזיד.

ענה להם רב הונא: מסתברא ממעילה הוה ליה למילף: מסתבר ללמוד ממעילה, שכן לימוד מעילה ממעילה עדיף.

ענו לו בני מערבא: אדרבה, מעדות עדיף לו ללמוד, שכן יש ללמוד 'תחטא' מ'תחטא'.

ענה להם רב הונא: מסתברא ממעילה הוה ליה למילף: מסתבר ללמוד ממעילה, שכן -

1. מעילה: בשניהם נאמר 'מעילה'. 2. בכל: שניהם נוהגים בכל, אבל עדות נוהגת רק בראויים להעיד. 3. נהנה: שניהם נהנו מהעבירה, המועל בהקדש והכופר בממון בשבועה, אבל עד הנשבע אינו נהנה. 4. בקבוע: שניהם קרבנם קבוע ואילו שבועת

העדות קרבנה עולה ויורד. 5. **חומש**: שניהם חייבים בחומש, ואילו על שבועת העדות אין חיוב חומש. 6. **ואשם**: שניהם חייבים קרבן אשם ואילו שבועת העדות חיובה הוא קרבן חטאת.

אמרו בני מערבא לרב הונא: אדרבה, מעדות הוה ליה למילף, שכן -

1. **חטא**: בשניהם נאמר 'תחטא'. 2. **הדיוט**. בשניהם התביעה היא מהדיוט ולא מהקדש. 3. **בשבועה**. שניהם הם עניין שבועה. 4. **תבעיה וכפריה**. בשניהם על ידי תביעה וכפירה נוצר החיוב. 5. **ואואין**. בשניהם נאמרו 'ואואין', כלומר נאמר כמה פעמים "או", בשבועת העדות נאמר "וְהוּא עַד אִי רָאָה אִי יָדַע", בשבועת הפיקדון נאמר "וְכִיחַשׁ בְּעַמִּיתוֹ בְּפִקְדוֹן אִי בְתִשׁוּמַת יָד אִי בְגַזְלֵ אִי עֶשְׂק אֶת עַמִּיתוֹ", אבל במעילה לא נאמר "או".

ענה להם רב הונא: הנך נפישין: עדיף ללמוד ממעילה שהיא שווה לפיקדון בששה דברים לעומת עדות ששווה לפיקדון רק בחמשה דברים.

אלא מאי חוכא? א"כ חזרה השאלה מהי ה'חוכא'?

תשובה: **כי אתא רב פפא ורב הונא בריה דרב יהושע מבי רב אמרי**: החוכא היא שהרי רבי שמעון במסקנא לומד בגזירה שוה 'תחטא' 'תחטא' מפיקדון לעדות שאין שבועת העדות נוהגת אלא בתביעת ממון, ואם אכן רבי שמעון סובר את הגזירה שווה הזאת, א"כ יש ללמוד ממנה גם לצד השני, דהיינו מעדות לפקדון שמושבע הרי הוא כנשבע ומזיד כשוגג. ואם כן לא מובן מדוע הוא פרך את הקל וחומר 'מה לפקדון שכן לא עשה בו מושבע כנשבע, מזיד כשוגג', והרי היה לו ללמוד מכח הגזירה שווה שגם בשבועת הפקדון עשה בו מושבע כנשבע ומזיד כשוגג, וזוהי החוכא!

דחיה: ומאי חוכא? אולי רבי שמעון פרך פירכא זו דווקא לפני הגזירה שווה, דהיינו שתחילה בא רבי שמעון ללמוד בבנין אב ובקל וחומר, והוכיח שאי אפשר ללמוד כן, ולכן הוצרך הלימוד של גזירה שווה, וכונתו של רבי שמעון היתה בתחילה להסביר למה אנו זקוקים לגזירה שווה ומדוע לא נלמד 'במה מצינו', אבל לאחר שהוא העמיד את הגזירה שווה, שוב הוא כבר לא פורך פירכא זו, אלא גם הוא לומד מכח הגזירה שווה שגם בשבועת הפקדון חייב מושבע כנשבע ומזיד כשוגג.

קושיא: ולא? וכי רבי שמעון לא פרך את הפירכא גם לאחר שהוא העמיד את הגזירה שווה?

והאמר להו רבא בר איתי לרבנן: והרי אמר רבא בר איתי לחכמים - מיהו התנא הסובר ששבועת הפקדון לא ניתן זדונה לכפרה, ומביאים קרבן רק אם נשבע בשוגג? זהו רבי שמעון! הסובר ששבועת הפקדון לא עשה בה מזיד כשוגג. ע"כ דברי רבא בר איתי. ומוכח, שגם למסקנא פרך רבי שמעון פירכא ז, והוא לא למד למושבע כנשבע ולמזיד כשוגג בגזירה שווה מעדות!

תירוץ: דלמא מזיד כשוגג פריך: אולי רבי שמעון פרך רק לגבי הדין שלא עשה בפקדון מזיד כשוגג, כיון שהוא למד את שבועת הפקדון ממעילה, ומשום שהדברים השווים בין שבועת הפיקדון למעילה הם רבים מהדברים השווים בין שבועת הפיקדון לעדות (כפי שהתבאר לעיל), אבל לגבי מושבע כנשבע, הוא לא פרך, אלא למד בגזירה שווה 'תחטא' 'תחטא' משבועת העדות, וחייב המושבע כנשבע גם בשבועת הפקדון.

קושיא: ותהדר עדות ותגמר לה מפקדון: שתחזור שבועת העדות ותלמד מפקדון בגזירה שווה 'תחטא' 'תחטא' שמזיד אינו כשוגג גם בשבועת העדות, ונאמר כך - כשם שלגבי פיקדון בשוגג חייב במזיד לא, כך לגבי עדות בשוגג חייב במזיד לא, וכפי שלמד רבי שמעון שבועת הפיקדון ממעילה לפטור בה את הנשבע במזיד. וזוהי ה'חוכא', שאיך יתכן שרבי שמעון אמר בקושיא שבעדות עשה בה מזיד כשוגג, והרי במסקנא לאחר הגזירה שווה של עדות ופיקדון היה עליו לחזור וללמוד שבועת העדות משבועת הפיקדון שמזיד אינו כשוגג.

תירוץ: להכי כתבה רחמנא: לכן כתבה התורה את דין שבועת העדות אצל שבועת ביטוי ואצל טומאת מקדש וקדשיו (= באותה פרשה), כיון שבכולם נאמר "ונעלם", ואילו בעדות לא נאמר "ונעלם", וזאת כדי ללמדנו שחייב על המזיד כשוגג בשבועת העדות.

נמצא שאנו לא יודעים מהי ה'חוכא'.